

Ασκήσεις φωνολογίας:

1. Τα σύμφωνα [p], [θ], [k] και [x] της ελληνικής είναι άηχα. Ποια είναι τα αντίστοιχά τους ηχηρά;

Απάντηση: Τα [b] (μπορώ), [ð] (δόλος), [g] (αγγαρεία) και [ɣ] (γάλα)

2. Να μεταγράψετε την ακόλουθη πρόταση με φωνητικά στοιχεία, όπως θα την προφέρατε:

Τι τραγικό να βλέπεις δημάρχους με γυαλιστερά, ατσαλάκωτα κοστούμια σε μια πόλη βρόμικη!

Απάντηση:

ti trayiko na vlepis ðimarxus me jalistera atsakalota kostumja se mja poli vromici

3. Με τις παρακάτω λέξεις να σχηματίσετε ελάχιστα ζεύγη και να δείξετε αν οι φθόγγοι [c], [k], [i], [o], [m], [n], [r], [p] είναι φωνήματα ή αλλόφωνα της ελληνικής, σημειώνοντας σε κάθε περίπτωση τους φθόγγους στους οποίους αναφέρεστε: [mísoɹ], [ópoɹ], [ípoɹ], [gála], [nisoɹ], [cípoɹ], [cení], [círoɹ], [cerós], [ómoɹ], [kalà], [kóma], [akúo].

Συνοπτική απάντηση:

Οι φθόγγοι [c] και [k] είναι αλλόφωνα του ίδιου φωνήματος στην ελληνική γιατί βρίσκονται σε σχέση συμπληρωματικής κατανομής όπως φαίνεται από τις λέξεις [cípoɹ], [cení], [círoɹ] και [kalà], [kóma], [akúo] αντίστοιχα.

Οι φθόγγοι [i] και [o] είναι φωνήματα στην ελληνική όπως φαίνεται από τις λέξεις [ópoɹ] και [ípoɹ].

Οι φθόγγοι [m] και [n] είναι φωνήματα στην ελληνική όπως φαίνεται από τις λέξεις [mísoɹ] και [nisoɹ].

Οι φθόγγοι [r] και [p] είναι φωνήματα στην ελληνική όπως φαίνεται από τις λέξεις [círoɹ] και [cípoɹ].

Ασκήσεις μορφολογίας:

1. Να αναλύσετε τις λέξεις σε μορφήματα και να χαρακτηρίσετε τα μορφήματα ως προς το είδος τους: /patéres/, /mikrúlis/, /mikrófono/, /élisa/, /an/

Ενδεικτική απάντηση:

patéres > patér- : λεξικό δεσμευμένο (θέμα), -es : γραμματικό δεσμευμένο, κλιτικό επίθημα

mikrúlis: mikr- : λεξικό δεσμευμένο (θέμα), -úl- : γραμματικό δεσμευμένο, παραγωγικό επίθημα, -is : γραμματικό δεσμευμένο, κλιτικό επίθημα

mikrófono : mikró- : λεξικό δεσμευμένο (θέμα), fon- : λεξικό δεσμευμένο (θέμα), -o : γραμματικό δεσμευμένο, κλιτικό επίθημα,

élisa: é- : γραμματικό δεσμευμένο, κλιτικό πρόθημα, li- : λεξικό δεσμευμένο (θέμα), -s- : γραμματικό δεσμευμένο, κλιτικό επίθημα, -a : γραμματικό δεσμευμένο, κλιτικό επίθημα

an: γραμματικό ελεύθερο

2. Με βάση τα παρακάτω στοιχεία από την τουρκική, ποια είναι τα αλλόμορφα με τα οποία εκφράζεται η λειτουργία του εντοπισμού («σε κάτι») στη γλώσσα αυτή; Από τι μπορεί να εξαρτάται η εμφάνιση καθενός αλλόμορφου;

|                      |                           |
|----------------------|---------------------------|
| kitap «βιβλίο»       | kitapta «σε ένα βιβλίο»   |
| koltuk «καρέκλα»     | koltukta «σε μια καρέκλα» |
| oda «δωμάτιο»        | odada «στο δωμάτιο»       |
| lokanta «εστιατόριο» | lokantada στο εστιατόριο  |
| ev «σπίτι»           | evde «σε ένα σπίτι»       |
| yol «δρόμος»         | yollarda «σε δρόμους»     |

Απάντηση:

Τα αλλόμορφα με τα οποία εκφράζεται η λειτουργία του εντοπισμού στην τουρκική είναι: ta, da και de και η εμφάνιση καθενός φαίνεται να εξαρτάται από το φωνήεν της συλλαβής που προηγείται (a, u – ta/da, e – de), αλλά και από το αν προηγείται κλειστό σύμφωνο (ta) ή όχι (da, de).

3. Μελετήστε τις παρακάτω προτάσεις από τη συγκολλητική γλώσσα λουιζένιο (αζτεκική γλώσσα της νοτιοδυτικής Καλιφόρνιας)

nóo wukálaq «περπατάω»

nóo ráagiq «πίνω»

nóo ráagin «θα πιω»

nóo ráagivitsuq «θέλω να πιω»

temét tsáami ráagivitsunin «ο ήλιος θα μας κάνει να θέλουμε να πιούμε»

temét róy wukálavitsuniq «ο ήλιος τον κάνει να θέλει να περπατά»

nóo róy wukálavitsuniq «τον κάνω να θέλει να περπατά»

Βρείτε τα μορφήματα και σχηματίστε τις προτάσεις: «ο ήλιος θα μας κάνει να θέλουμε να περπατήσουμε», «τον κάνω να θέλει να πει».

Απάντηση:

nóo = 1ο ΠΡΟΣΩΠΟ

-ni = 3ο ΠΡΟΣΩΠΟ

-q = ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

-n = ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

wukála = περπατάω

ráagi = πίνω

vitsu = θέλω να

temét = ήλιος

tsáami = μας κάνει

róy = τον κάνει

«ο ήλιος θα μας κάνει να θέλουμε να περπατήσουμε» temét tsáami wukálavitsunin

«τον κάνω να θέλει να πιει» nóo róy ráagivitsunin